

jeg kan altsaa med fuld Sikkerhed sige, at ingen Minister har taget saa meget Hensyn som jeg til Folkethinget i den korte Tid, hvori Waisenhuset har været henlagt under mig. Men noget ganske Andet er det naturligvis, at jeg ikke har kunnet opgive min Grundanskuelse om Waisenhusets Stilling og om min ikke blot Berettigelse, men ligefrem Forpligtelse til at varetage denne Institutions Lov, som er betroet til Ministerens Overtilsyn og Kongens endelige Afgjørelse. Dette har jeg ikke kunnet skyde til Side, fordi der i Udvalget eller i Thinget er kommet Ytringer frem, der gif i en modsat Retning. Det underer mig, at den ærede Rigsdagsmand ikke er enig med mig i, at dette kan man ikke forlange af en Minister, og heller ikke synes det mig, at man kan forlange af en Minister, at han, fordi der er Spørgsmaal om, at man mulig vil komme til at nedsette en parlamentarisk Kommission, som mulig vil komme til at omfatte ogsaa denne Sag, og som muligt vil komme til et Resultat med Hensyn til denne Sag, skulde standse, hvor man iøvrigt i selve Institutionens Interesse føler, at det er en Nødvendighed at gaa fremad. Men under alle Omstændigheder er det ikke dette, der nu ligger for, thi hele Sagen er af mig afgjort paa den Maade, som jeg paastaar er den eneste, som nogen Minister kunde vælge, og som ogsaa min Formand har fulgt overfor Hans Majestæt, nemlig at have erhvervet Resolution paa en Ordning af Sagen, efterat de egentlige Forhandlinger vare tilendebragte, idet jeg har søgt at bringe Ordningen saa meget som muligt ind i en Retning, hvori jeg tror at have Manges, blandt andre ogsaa Thingets, Anskuelse med mig. Sagen er jo bragt dertil, at den endelige Afgjørelse og Afgjørelse har fundet Sted derved, at der fra Kommuniens Side er overdraget Waisenhuset Jord til Bebyggelse paa meget fordelagtige Vilkaar, og der bliver altsaa nu Spørgsmaal om at opføre den Bygning, som vil være Betingelsen for at den Eiendom, som nu haves, kan sælges paa fordelagtig Maade. Det forekommer mig derfor at være en høist besynderlig Forordning, at man nu skulde standse, og at det navnlig er høist besynderligt, om det skulde udlægges som Mangel paa Loyalitet fra min Side overfor Thinget, at jeg ikke vil gjøre det, da hele Sagen fra min Side maa betragtes som afgjort ved den kongelige Resolution, som allerede faldt i Sommeren ifjor, og hvis Udførelse nu skulde finde Sted. Jeg vil ogsaa anse det for at være meget tvivlsomt, hvad der iøvrigt kunde komme ud af en Forhandling om denne Sag. Men hvis man kan komme ud over den anden Vanskelighed, at faae de Ønster opfyldte, som man maatte være besjælede af, holder jeg mig overbevist om, at den Vanskelighed skal man nok komme ud over, at blive af med en Eiendom, der er beliggende paa et heldigt Strøg og er erhvervet under heldige Vilkaar.

Ordføreren: Ja, Sagen ligger jo tydelig nok for. Ved den Debat, der er ført i en lang Række af Aar, har man ikke væsentlig beskæftiget sig med Wibelprivilegiet og Walmebogsprivilegiet, som den ærede Minister udtalte, men man har væsentlig beskæftiget sig med hele Waisenhusets Stilling, og man har aldrig hørt det Saa, at man kunde naae til den Ordning, som Folkethinget antog for at være den fornødigste og mest tidsvarende. Derfor dette Saa møder os en Afgjørelse i Form af en kongelig Resolution, der berikter Udsigterne for Fremtiden. Det er en lille Historie, hvoraf det ærede Thing, sammenlagt med andre Historier, kan tage Verdom. Den ærede Minister har Ret i, at Justitsminister Nuthorn i 1869 ikke traf Finantsudvalgets eller Folkethingets Ønske, men, som det senere fremgik af hans Forhandlinger med Udvalget, havde han troet ved denne Ordning at have truffet dets Ønske, men i alt Fald var ved denne Ordning Intet som helst præjudiceret i Fremtiden. Han havde erkendt, at den daværende Ordning i meget ringe Udstrækning kom Provindserne til Gode, og han havde til Hensigt, at en Forandring deri skulde ske ved denne Lovgivning. Jeg tvivler ikke om, at vi med den samme Mand vilde have kunnet naae til en bedre Forstaaelse af vore Ønster, og det er mig klart, at den Vej, man nu er færdig ind paa, ikke vil føre dertil. Jeg har ikke nævnt, hvad Justitsministrene have gjort for Sagen, men jeg har anført, at ingen Justitsminister, saavidt mig bekjendt, har antydet, at Varetagelsen af og Indfyldelsen paa denne Sag ikke vedkom Rigsdagen. Naar den ærede Minister siger, at man ikke kan forlange, at han skal træffe en Afgjørelse, der er stik modsat hans egen personlige Anskuelse i saadanne Sager, skal jeg gjentage, hvad det ærede Medlem for Mors (Schjorring) udtalte, at det er der heller Ingen, der ønsker. Det Øjeblik, vi ønske af Ministeren, er ikke, at han skal lamme Institutet, men lade det blive i sin nuværende Tilstand indtil videre, indtil vi nærmere faae forhandlet, om der ikke ved Indvømmelse fra begge Sider kan naas en Ordning, der i langt højere Grad tilfredsstillende end den nuværende. Jeg har ikke bemærket Noget om Skoleundervisningens Beskaffenhed eller om Skolens Tilstand i og for sig; jeg skal ikke paa nogen Maade præsentere Institutet den Røs, som den ærede Minister i saa Henseende tillagde det. Jeg har kun talt om det Uensigtsmæssige i at føre Eleverne herind fra forskellige Dele af Landet. Den ærede Minister var enig med mig i den Betragtning, at den ansvarlige Minister havde sit fulde Ansvar ligeoverfor Rigsdagen, men den ærede Minister tilføiede, at en Minister ogsaa havde sit Ansvar ligeoverfor Kongen. Der stilles altsaa af den ærede Minister Ministerens Ansvar ligeoverfor Kongen i Modsætning til hans Ansvar ligeoverfor Rigsdagen. Skulde der i Grunden